

УКРАЇНА

(19) UA (11) 35219 (13) U
(51) МПК (2006)
C12M 1/04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) АПАРАТ ДЛЯ КУЛЬТИВУВАННЯ КЛІТИН

1

2

(21) u200803932

(22) 28.03.2008

(24) 10.09.2008

(46) 10.09.2008, Бюл.№ 17, 2008 р.

(72) ТРИВАЙЛО МИХАЙЛО СЕМЕНОВИЧ, UA,
КАРАЧУН ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ, UA,
МЕЛЬНИК ВІКТОРІЯ МИКОЛАЇВНА, UA, КОЛЕС-
НИК МАРІЯ МИХАЙЛІВНА, UA, МИХАЙЛЕНКО
НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, UA

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНИ "КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИ-
ТУТ", UA

(57) Апарат для культивування клітин, що містить
вертикально розташований циліндричний корпус з
технологічними патрубками, розміщений в корпусі
вздовж його осі вал з радіально приєднаними пе-
ремішувачими елементами, привід і аератор, який
відрізняється тим, що перемішувачі елементи
виконані у вигляді циліндричних трубок, які похило
розташовані до осі вала.

Корисна модель відноситься до біотехнології і
може бути використана для культивування клітин в
рідинних середовищах при виготовленні біологіч-
но-активних речовин і вакцин.

Відомий апарат для культивування (АК) клітин,
який містить циліндричний корпус з технологіч-
ними патрубками, пустотілий вал з регульованим по
частоті обертання приводом, закріплену на валу
мішалку у вигляді чотирьохланкового шарнірного
механізму з перемішувачими елементами, фільтр і
аератор [див. А. с. СССР №1633814, С12М3/00,
1995].

Недоліки цього АК полягають в складності
конструкції внаслідок наявності в ній регульовано-
го приводу і складної форми мішалки та забруд-
ненні робочої рідини продуктами зносу, що вини-
кають внаслідок механічного тертя в шарнірному
механізмі.

Відомий також АК, який містить вертикально
розташований циліндричний корпус з технологіч-
ними патрубками, розміщені в корпусі по його осі
вал з радіально приєднаними до нього переміш-
увачими елементами у вигляді лопаток, привод і
аератор [див., А.с. СССР №1555353, С 12 М 1/04,
1990].

Цей АК є найбільш близьким до корисної мо-
делі за технічною суттю та досягаємим ефектом і
прийнятий за прототип.

Відомий АК простіший від попереднього, але
він при перемішуванні не забезпечує активне змі-
шування між собою придонних з верхніми та
центрального з периферійними шарів робочої ріди-

ни, що знижує ефективність перемішування (масо-
обмін) і є його основним недоліком.

Відсутність активного змішування вказаних
шарів уповільнює ріст клітин внаслідок нерівномі-
рного розподілу живильних речовин (і клітин) по
об'єму робочої рідини, що приводить до зниження
продуктивності.

В основу корисної моделі поставлена задача
вдосконалення АК, в якому шляхом зміни форми
та розташування перемішувачих елементів інтен-
сифікується при перемішуванні змішування між
собою придонних з верхніми та центральних з пе-
риферійними шарів робочої рідини, що прискорює
ріст клітин і приводить до зростання продуктивно-
сті.

Поставлена задача вирішується тим, що в АК,
який містить вертикально розташований циліндри-
чний корпус з технологічними патрубками, розмі-
щений в корпусі вал з перемішувачими елемента-
ми, привод і аератор, згідно з корисною моделлю
новим є те, що перемішувачі елементи виконані у
вигляді циліндричних трубок, які похило розташо-
вані до осі вала.

Вказана відмінна ознака, в порівнянні з прото-
типом, дозволяє інтенсифікувати при перемішу-
ванні змішування між собою різних по щільності
придонних з верхніми та центральних з перифе-
рійними шарами робочої рідини, що підвищує рів-
номірність перемішування робочої рідини по її об'-
єму, а це прискорює ріст клітин і приводить до
зростання продуктивності.

UA (19) 35219 (11) 35219 (13) U

Сутність корисної моделі пояснюється кресленням, на якому схематично зображено пропонуємі АК, позовжній розріз.

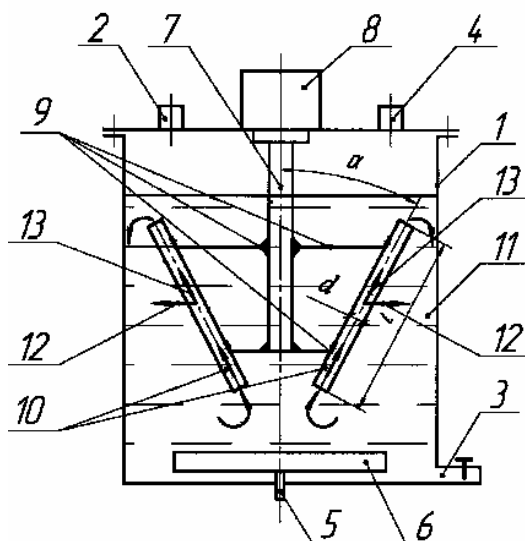
АК містить вертикально розташований циліндричний корпус 1 з патрубком 2 для введення живильної рідини і посівного матеріалу, патрубком 3 для видалення готового продукту, патрубком 4 для видалення відпрацьованого газу і патрубком 5 з аератором 6. В корпусі 1 вздовж його осі розташований вал 7 з приводом у вигляді мотор-редуктора 8 та радіальне приєднаними, наприклад, за допомогою стрижнів 9, перемішувачими елементами 10. Перемішувачі елементи 10 виконані у вигляді трубок довжиною «l» і внутрішнім діаметром «d», які похило, під кутом « α », розташовані до осі вала 7 і повністю занурені в робочу рідину 11.

Працює АК наступним чином.

В корпус 1 попередньо простерилізованого АК через патрубок 2 вводять живильну рідину і посівний матеріал (інокулят), після чого в аератор 6 через патрубок 5 подають газ для аерації культурального середовища і вмикають мотор-редуктор 8, який приводить в обертання вал 7 з перемішувачими елементами 10. Обертаючись, перемішувачі елементи 10, здійснюють тиск на робочу рідину 11 і перемішують її. При цьому, в робочій рідині, яка

заповнює виконані у вигляді трубок перемішувачі елементи 10, виникають, внаслідок обертання, відцентрові сили з рівнодіючими 12, проекції яких 13 викликають переміщення робочої рідини по порожнинам перемішувачих елементів з її придонних та центральних шарів в приповерхневі і периферійні шари, як це показано на кресленні стрілками. Трубки, подібно насосу, перекачують через свою порожнину робочу рідину. Перетікання робочої рідини через порожнини перемішувачих елементів (трубок) 10, що відсутнє в прототипі, викликає додаткове її змішування, а це поліпшує життєдіяльність клітин і приводить до зростання продуктивності. Крім цього, зменшуються витрати енергії на перемішування, оскільки циліндрична форма перемішувачих елементів (трубок), в порівнянні з плоскою формою в прототипі, забезпечує, за інших рівних умов, суттєве зменшення лобового опору при переміщенні перемішувачих елементів в робочій рідині [див., Й. Е. Идельчик, Справочник по гидравлическим сопротивлениям, М., Машиностроение, 1975, с.402-403].

По закінченні процесу культивування зупиняють привод 8, а готовий для подальшого використання продукт зливають через патрубок 3.

Фиг. 1